

BARIŞ HAKKINDA VAAZ
27.9.2020

Her Ortodoks Hıristiyanın yeryüzünde yaşadığı en güzel anlar, aynı mezhepten gelen kardeşleriyle birleşmiş şekilde İlahi Litürji'ye katıldığı anlardır.

Tam o anlarda yeryüzünde mücadele eden Kilise cemaati, zafere ulaşmış olan semadaki Kilise Cemaatiyle birleşmiş vaziyette, bir Beden olup O'nun Kutsal Vücudu ve Değerli Kanına paydaş olarak Kilise'nin Başı olan Mesih'le bir bütün olmaktadır.

Müminler, Rahibin elindeki Değerli Armağanları içeren Kutsal Kupaya yaklaşarak, bu paydaşlığı ve ruhlarının Güveyi olan Mesih'le birleşmeyi ne kadar çok arzu ettiklerini ifade etmek için şu duayı okurlar: "Mesih, özleminle beni cezbettin ve ilahi aşkınla beni değiştirdin". Rabbim Seninle bir olmak için can atıyorum. Yüreğimin tahtına yerleş diye hararetle sevgiden, ilahi aşktan eriyip duruyorum.

Rabbin bize Fısh Yemeğinde emanet ettiği şekilde, İlahi Litürji (Ayin) esnasında Efhariya Gizeminin icra edilmesinin asıl amacı bu. Biz Ekmeği ve Şarabı sunarız; İlahi Litürji'nin en kutsal anında, Litürji'yi icra eden rahibin yakarmasıyla, Baba Tanrı, Kutsal Ruh'u göndererek, ekmeği ve şarabı, Mesih'in Bedeni ve Kanı'na dönüştürür. Devamında, Litürji'yi icra eden rahip, Değerli Armağanlardan kendisi aldıktan sonra, Mesih'le birleşmek ve onlardan paydaş olmak üzere, uygun şekilde hazırlanmış müminlere de sunar.

Aziz Elçilerin döneminden bu yana, İlahi Efhariya Sakramenti; Kutsal Kitap okumaları ve vaazlar, anılan bayramların ilahileri, yakarmalar ve dualar içerir. Dolayısıyla her birimizin ve dünyanın tüm maddi ve manevi ihtiyaçlarına dair Tanrı'ya şükrederiz, menenarlığımızı ve dilekelerimizi sunarız. Bu nedenle İlahi Litürji, (İlahi Efhariya Sakramenti) Kilise Topluluğunun (Mesih'in Bedeni'nin) en mükemmel duasını teşkil etmektedir.

Müminler, bu ortak duadan, evlerinde veya başka yerlerde "Her vakitte ve her saatte" ettikleri özel dualar için güç ve ilham alırlar. Bu demek oluyor ki, İlahi Litürji, icra edilmişinden sonra da, müminlerin yaşamına kutsallık katmaya devam eder. Bir başka deyişle, "Litürji'den sonra Litürji başlar."

Kutsal Ayin metnini dikkatlice incelersek, yazılanların hepsinin Kutsal Kitaptan, yani Eski ve Yeni Ahit'ten yola çıktığını tespit edeceğiz. Her gün İncil ve Elçilerin Mektuplarından okunan bazı pasajlar, Kutsal Kitap'tan alıntıdır ve sıra ile okunur. Ayrıca Mezmurlardan önce yer alan mısralar (Antifonlar), günlük okumaların önüne gelen Kutsal Kitaptan seçilmiş ayetler (prokimena) ve müminlerin Kutsal Armağanları aldıkları sırada söylenen ilahiler, terennüm edilirler. Kuşkusuz, Litürji'yi icra eden ruhbanların duaları ve yakarmaları da Kutsal Kitap'ı baz almaktadırlar.

Bu şekilde Killsemiz, İlahi Litürji esnasında, bir yandan evlatlarını dualar ve Değerli Armağanların paydaşlığıyla, sadece Mesih'le değil, tüm Kutsal ve özde

bir olan Üçleme'yle birleştiriyor, öte yandan ise, Kutsal Kitap'ın Tanrı'dan esinlenmiş sözleriyle onları eğitiyor ve onlara ilham veriyor. Ancak, burada şöyle bir soruyla karşı karşıya geliyoruz: acaba biz bu çok önemli anlamlara gereken dikkati veriyor muyuz? Onları anlıyor muyuz?

Biçimlenen Kutsal Tapınmaya katılma şartları altında, bir çoğumuzun bu soruya olumlu cevap vermesi oldukça zor. Bundan dolayı, bu günden itibaren, Pazar vaazlarımızın İlahi Litürji'nin bir parçası haline gelmiş olan Kutsal Kitap kavramlarına atfetmeyi doğru bulduk.

İlahi Litürji'nin başlangıcında, ayini icra eden ruhbanın Tanrı'ya yönelttiği ilk üç dua-talep, barış (selamet¹) konusuyla doğrudan bağlantılıdır:

-“Selametle Rabbe yalvaralım” bu ilki.

-“Yücelerden gelen selamet (barış) ... için yalvaralım” bu ikincisi. Üçüsü ise:

-Tüm dünyanın selameti....ve selametli zamanlar için Rabbe yalvaralım”

Ve daha 18 kere Rabbin selametini alma talebinde bulunduktan ve İlahi Litürji'nin son Duasında bile: “Dünyana Selamet başla” ifadelerini söyledikten sonra, Ayin, ruhbanın “Selametle gidelim” sözüyle bitiyor.

Nitekim, İlahi Litürji'nin başlangıcından son noktasına kadar selamet kavramı hakimdir.

Sırf yukardaki cümlelerden bile anlaşıldığı üzere, Kilisemiz, müminin hayatındaki, kilise topluluğundaki ve dünyadaki selamet konusunu çok önemli sayıyor. Nedeni şudur: Selamet, Kutsal Kitap ve özellikle Yeni Ahit kitaplarında öne sürülülen bir kavramdır.

İsa'nın doğduğu gece Meleklerin terennüm ettikleri ilahiyi hatırlayalım: “Yücelerdeki Tanrı'ya izzet ve yeryüzündekilere **selamet** olsun...” Rab, Dirilişinden hemen sonra, öğrencilerine görüldüğü ilk kez, “size selamet olsun” diyerek onları selamlıyor.

Acaba selametın derin anlamı ne? İnsana ihsan ettiği iyilikler nedir? Selamet nasıl elde edilir? Bunun gibi bir sürü soru kafamızı kurcalayabilir. Bugün yeterli vaktimiz olmadığından, sonraki vaazlarımızda Tanrı'nın vahisiyle yazılmış olan Kutsal Kitabı bir rehber olarak kullanarak bu sorulara cevap vermeye teşebbüs edeceğiz.

¹ Kutsal metinlerdeki “«Εἰρήνη/Selâmet/Barış»” kelimesi, insanlar arasındaki dargınlık veya savaştan sonra tesis edilen sulh, anlaşma, uzlaşmadan ziyâde, kurtuluş, refah gibi başka mânâları da ihtivâ etmektedir. Kitâb-ı Mukaddes'in eski tercümelerinde İbrânicedeki “«Şalom»” kelimesinden ileri gelen “«selâm»/«selâmet»”, yeni tercümesinde “«esenlik»”, Arapça ve Karamanlıcadaki duâ metinlerindeyse “«selâm»/«selâmet»/«muhabbet»” kelimeleriyle ifade edilen “«Allah'ın her anlayışın çok üstünde olan selâmetidir»” (Pavlos'un Filipililer'e Mektubu 4:7). İsa Mesih'in öğrencilerine dediği “«Size selâmet bırakıyorum, benim selâmetimi size veriyorum, ben size dünyanın verdiği gibi vermiyorum. Yüreğiniz sıkılmasın ve korkmasın»” (Yuhanna 14:27) ifâdesinin de gösterdiği gibi bu selâmet, dünyanın verebileceğinden farklı bir selâmettir. Dünyadaki insanlar arasındaki barışın yanında, Kutsal Ruh'un vâsıtasıyla îman edenlerin nâil olduğu mânevî ihsanlardır. “«Ruh'un ürünüyse sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk ve özdenetimdir»” (Pavlos'un Galatyalılar'a Mektubu 5:22-23). Selâmetle ilgili olarak ayrıca Luka 2:14 ve Yuhanna 20:19'a bakınız.

Œimdi, selametın hayati bir 6nem taŒıdıđını daha iyi anlamak için size sadece Tanrı'dan gelen bir emri hatırlatacağız: "Herkesle barıŒ içinde yaŒamak ve kutsal olmak için gayret edin. Kutsallığa sahip olmadan kimse Rab'bi g6remeyecek." (Ibraniler 12:14) Selamet (barıŒ) kutsallıkla i içedir. Bunlar olmadıkça hiç birimiz Rab'bin Yüzünü g6remeyecek ve O'un Krallığına giremeyecektir! Bunu hiç bir zaman unutmayalım!